

Maria Lewicka, Wydział Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego
Joanna Golińska-Pilarek, Wydział Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego
Cezary Cieśliński, Wydział Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego

I. Propozycja dotycząca punktacji międzynarodowych czasopism humanistycznych

Stoimy na stanowisku, że dokonania polskich humanistów publikujących w obiegu międzynarodowym powinny być oceniane według tej samej skali, co dokonania przedstawicieli nauk przyrodniczych i społecznych. W związku z tym proponujemy, co następuje.

1. W związku z likwidacją listy ERIH oraz w związku z tym, że zdecydowana większość międzynarodowych czasopism humanistycznych nie znajduje się na liście JCR, a tym samym nie może figurować na liście A MNiSW, proponujemy wykorzystanie do parametryzacji tych czasopism listy SCImago (SCOPUS) i opracowanie w oparciu o wskaźniki SJR (odpowiedniki IF) nowej punktacji czasopism humanistycznych i tych czasopism społecznych, które na liście JCR nie figurują (na przykład wiele czasopism Open Access)
2. Proponujemy, aby na wzór listy A czasopisma figurujące na liście SCImago (SCOPUS) otrzymały punktację w granicach od 15 do 50 punktów, w zależności od ich rangi w swoim obszarze badawczym, mierzonej odpowiednimi miarami (odpowiednikami IF oraz rangą w swojej dziedzinie).
3. Jeżeli dane czasopismo figuruje na obu listach (JCR i SCOPUS) i jeżeli przypisane im punktacje różnią się, obowiązującą będzie wyższa punktacja.

Uzasadnienie.

1. Baza SCOPUS zawiera zdecydowaną większość tytułów międzynarodowych czasopism znajdujących się dotąd na liście ERIH i jest obecnie najbogatszą reprezentacją czasopism z dziedziny humanistyki na świecie.
2. Baza SCOPUS zawiera znaczną liczbę krajowych czasopism w językach lokalnych, o ile spełnią określone kryteria. W istocie lista SCOPUS otwarta jest na wszystkie rodzaje czasopism i dowolne języki.
3. Czasopisma figurujące na liście SCOPUS są zaopatrzone w kilka wskaźników – odpowiedniki Impact Factor z listy JCR. Wskaźniki te umożliwiają przeliczenie wartości czasopisma na odpowiednią punktację według uzgodnionego algorytmu.

Pozytywne efekty dla środowiska

1. Podstawowym pozytywnym efektem jest dowartościowanie międzynarodowej aktywności polskich humanistów. Próba przeliczenia wartości czasopism humanistycznych (Arts and Humanities) na odpowiednią punktację została już podjęta i dała obiecujące wyniki. Przykładowo, wybitne czasopismo filozoficzne *Mind* w obecnej punktacji otrzymałoby 10 punktów, a według nowego algorytmu nawet 45 punktów.
2. Uwzględnienie tych czasopism społecznych, które nie figurują na liście JCR a które mogą się pochwalić odpowiednimi cytowaniami (np. wiele czasopism Open Access)

II. Propozycja dotycząca punktacji krajowych czasopism (tzw. lista B)

Aktualny algorytm, zgodnie z którym obecnie przypisuje się punktację czasopismom krajowym z tzw. listy B budzi ogromne kontrowersje w środowisku. Naszym zdaniem przyjęty mechaniczny sposób przypisywania punktów, zapożyczony w większości z oceny anglojęzycznych czasopism medycznych, sprzyja nieuczciwościom ze strony redakcji polskojęzycznych czasopism, na przykład tworzeniu fikcyjnych międzynarodowych rad redakcyjnych, wprowadzaniu fikcyjnych międzynarodowych recenzentów itd. – wszystko w celu podniesienia punktacji czasopisma. Te techniczne zabiegi nie odzwierciedlają prawdziwej jakości czasopism i ich prestiżu w środowisku, a jedynie spryt redaktora. W dłuższej perspektywie ma to efekt demoralizujący i demotywuujący. W tej sytuacji proponujemy co następuje:

1. Konieczne jest rozdzielenie kryteriów oceny czasopism wydawanych w języku polskim oraz w językach kongresowych. Niektóre wymagania (na przykład obecność międzynarodowej rady redakcyjnej czy międzynarodowych recenzentów) mają sens jedynie w odniesieniu do czasopism wydawanych w językach innych aniżeli polski.
2. Proponujemy, aby czasopisma wydawane w języku polskim, o ile nie figurują na innych listach, otrzymywały punktację od 1 do 10, przy czym ocena czasopisma brałaby pod uwagę tylko takie kryteria, które dają się zastosować do czasopism ukazujących się w języku polskim. W szczególności o ocenie czasopisma decydowałaby jakość prac redakcyjnych, transparentność procesu decyzyjnego, jakość recenzji, stabilność wydawnicza, zróżnicowanie afiliacji autorów oraz członków redakcji, obecność w bazach, posiadanie DOI, dostępność czasopisma, poznawcza i heurystyczna wartość publikowanych tekstów oraz stopień ich metodologicznego zaawansowania, a także prestiż czasopisma w środowisku (pod dyskusję należy poddać sposób uwzględniania tego ostatniego kryterium).
3. Proponujemy aby „luka punktacyjna” między dotychczasową punktacją czasopism z listy B (maksymalnie 10 punktów) a minimalną punktacją z listy A (15 punktów) została wypełniona tymi czasopismami, które spełniają wszystkie kryteria jakościowe czasopism polskojęzycznych, a dodatkowo ukazują się całkowicie lub częściowo w językach kongresowych (przede wszystkim w języku angielskim). Wysokiej jakości krajowe czasopisma anglojęzyczne mogłyby zatem uzyskać punktację od 11 do 14 punktów. W ocenie brano by były pod uwagę takie kryteria, jak umiędzynarodowienie rady redakcyjnej i redaktorów pomocniczych, liczba autorów spoza Polski itp.
4. Każde czasopismo, niezależnie od języka może zostać zgłoszone do bazy SCOPUS i jeżeli pomyślnie przejdzie ewaluację i osiągnie założone wskaźniki minimalne, może uzyskać punktację 15 lub wyżej.

Pozytywne efekty dla środowiska

1. Wprowadzenie kryteriów ocen czasopism polskojęzycznych, które faktycznie oddają poziom czasopisma i mogą być zastosowane do wszystkich czasopism wydawanych w języku polskim.
2. Dowartościowanie dobrych polskojęzycznych czasopism, które pomimo lokalnego języka mogą uzyskać 10 punktów
3. Poprzez uwzględnienie listy SCOPUS umożliwienie czasopismom krajowym uzyskania punktacji równoważnej międzynarodowym czasopismom humanistycznym